

Budapest Környéki Törvényszék
7.G.40.343/2011/75.

A Budapest Környéki Törvényszék **dr. Szabó Klára Ügyvédi Iroda** (ügyintéző: dr. Szabó Klára ügyvéd, 1117 Budapest, Budafoki út 79.) által képviselt **SADE-Magyarország Mélyépítő Kft.** (1117 Budapest, Budafoki út 72-74..) **felperesnek** – **Kozma Ügyvédi Iroda** (ügyintéző: **dr. Kozma György ügyvéd**, 2040 Budaörs, Budapesti út 28.) által képviselt **Leányvár Község Önkormányzata** (2518 Leányvár, Erzsébet u. 88.) **alperes** ellen **vállalkozói díj megfizetése** iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon fizessen meg a felperesnek 980.144,- (kilencszáznyolcvanezer-száznegyvennégy) forint tőkét, és ennek 2008. december 13. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 54.278,- (ötvennégyezer-kettőszázhatvanhétven) forint perköltséget, ezt meghaladóan mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Ezt meghaladóan a bíróság a kereset és a viszontkeresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 261.050,- (kettőszázhatvanegyszer-ötven) Ft illetéket.
A viszontkereset további illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül a Fővárosi Ítéltáblához címzett, de a Budapest Környéki Törvényszéken 4 (négy) példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

A fellebbezést a Fővárosi Ítéltábla bírálja el.

- A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik.
- ha a felek ezt kérték,

- a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos,
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, a felek ez esetekben is kérhetik a tárgyalás tartását.

A fellebbező fél számára a jogi képviselőt kötelező.

INDOKOLÁS:

A bíróság a per adatai alapján az alábbi tényállást állapítja meg:

A peres felek között 2008. augusztus 27. napján generálkivitelezői szerződés jött létre. A szerződés tárgya Leányvár Község Kálvária domb és környékének infrastrukturális fejlesztése, az 1. számú út építésének kivitelezési munkáinak elvégzése a kiírásban meghatározott részletezésű megvalósítással a közbeszerzési eljárásban benyújtott vállalkozói ajánlat, az ajánlati felhívásban a biztosított ajánlati dokumentációban az eljárás során keletkezett dokumentumok szerint.

A szerződés 2.1.) pontjában a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a szerződés tárgyát képező munkát I. osztályú minőségben végzi el a szerződésben kikötött teljesítési határidőben, azt üzemképes állapotban az alperes számára átadja.

A szerződés 3.) pontjában a felek átalányárban állapodtak meg, amelynek összegét nettó 48.299.577,- forintban, bruttó 57.959.492,- forintban határozták meg.

A szerződés 3.2.) pontjában a felperes kockázatot vállalt teljes mennyiségért és hiánytalanságért, amelyek hozzátartoznak a szerződés tárgyának kivitelezéséhez.

A szerződés 4.) pontjában rögzítették azt, hogy az alperes az építéshez szükséges munkaterületet 2008. augusztus 25. napjától biztosítja a vállalkozónak. A munkaterület átadás-átvételét a felek a jegyzőkönyvben rögzítik, ami az építési napló melléklete.

A szerződés tárgyát képező munkák elvégzését 2008. október 10. napi véghatáridőre vállalta a felperes.

A szerződés 5.12.) pontjában rögzítették azt, hogy a megvalósuló munkáknak milyen követelményeknek kell megfelelni.

A szerződés 6.) pontjában szabályozták azt, hogy az átadás-átvételi eljárás milyen módon történjen meg.

A szerződés 3.4.) pontja alapján az alperes a végszámla 25%-nak megfelelő összeget garanciális visszatartás címén nem fizetett ki felperes számára. A szerződés 3.4.) pontja úgy rendelkezik, hogy ez a garanciális visszatartás kiváltható más garanciával is, ha ezt a felperes kéri. A felperes a munkákat elvégezte, amely munkákról az alperes kiadta a teljesítési igazolást 2008. november 4. napján, és 2008. december 10. napján, majd az átadást követően

egy év elteltével 2009. október 21. napján helyszíni bejárás is volt (lásd keresetlevél mellékletei).

Az alperes által megbízott lebonyolító 2009. november 16. napján akként nyilatkozott, hogy 2009. november 12. napján helyszíni bejárást tartott és a felperes, mint kivitelező a 2009. október 21. napján megtartott garanciális bejárásról felvett emlékeztetőben leírt garanciális hibákat kijavította.

A felperes az elvégzett munkákkal kapcsolatban két számlát állított ki. Egy 37.099.577,- forint összegű számlát, és egy 11.200.000,- forint összegű számlát. Ennek 25%-t tartotta vissza az alperes garancia biztosítékául.

A kiállított számlák alapján az alperes 38.224.683,- forintot teljesített. Az alperes által a garancia biztosítékául visszatartott vállalkozói díj összege 12.074.894,- forint volt.

Az alperes később további 2.000.000,- forint vállalkozói díjat átutalt a felperes számára.

A felperes a garanciális visszatartás helyett átadta az alperes számára a Zürich Versicherung AG által kibocsátott jótállási kötelezvényt (kötvényszám: AKB-05-0013/38).

A szerződés és az ahhoz kapcsolódó műszaki leírás alapján az útépités a 0+111 kilométerszelvénytől indult, és a Vasút utca burkolatához csatlakozva a 0+998 kilométerszelvényénél fejeződött be.

A felperes által kivitelezett útszakasz teljes hossza 887 méter volt, ebből burkolat nélküli útszakasz hossza 615 méter, a burkolt útszakasz hossza pedig 272 méter.

1.)

A megépült út kezdőszelvényének jobb oldalán járműfordulóként is azonosítható, körülbelül 8m x 12m, azaz 96 m² nagyságú területet alakítottak ki, amelyre körülbelül 30 cm vastag, szórt kőalapot terítettek.

Az autóforduló a tervektől eltérően nem úgynevezett „Y” fordulóként került kialakításra, és nem az előírt útpálya-retegtrend szerint épült. Az autóforduló alkalmas arra, hogy egy körülbelül 10 méter hosszú, 15 tonnás gépjármű azon megforduljon.

A megvalósult autóforduló süllyesztett szegély nélkül készült el. A megépült, tervezettől eltérő kialakítású járműforduló jelenlegi állapota azonban nem a süllyesztett szegély hiányából következik, hanem mert használaton kívül van, a növényzet benövi, és ki van téve a rá-, illetve lemosódás hatásának is.

A süllyesztett szegély elmaradása miatt az elmaradt munkarésszel kapcsolatos díjtétel összege 192.712,- forint + Áfa.

2.)

A későbbi becsatlakozó utak deltáinak kiépítése a fordulóívek végéig csak részben történt meg. A csatlakozó útszakaszok elmaradása miatt a későbbi megépítésüket biztosító, úgynevezett deltákat a terv szerinti helyeken a tervtől eltérő geometriával és pályaszerkezettel

alakították ki. A felperes mindhárom helyen szórt kőanyaggal, stabilizált földúti kialakítást valósított meg. A tervezett állapot kiépítésének költsége a saroklekerekítések végéig 2.874.396,- forint + áfa.

A tervezett állapot kiépítésének költsége 6 méter mélységig 2.148.405,- forint + Áfa.

A megépült állapot kiépítésének értéke 74.181,- forint + Áfa (szakértői vélemény december 21. napi kiegészítésének 2. oldala, és a 67. számú jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdése).

Az útalap a felperes ajánlatának megfelelően zúzottkő, de a tervtől eltérő legnagyobb szemcseátmérő közötti alappal készült. Az építési technológia betartása mellett az eltérés nem eredményezett minőségromlást.

3.)

Az aszfaltréteggel ellátott útszakasz esetében a kopó-, illetve kötőréteg vastagsága mérettűrésiértéként előírt 10%-nál nagyobb mértékben tér el a tervezettől. A 0+726-0+895 kilométerszelvények közötti 169 méter hosszú szakasz javítása a meglévő aszfaltburkolat elbontásával, és újraépítésével, valamint oly módon lehetséges, hogy a meglévő burkolatot „B” terhelési osztály elérésére megerősítik.

A javítás költsége a 0+726-0+895 kilométerszelvények közötti szakasz aszfaltburkolatának elbontásával és újraépítésével 4.964.926,- forint + Áfa, a javítás költsége ugyanezen szakasz esetében az aszfaltburkolat megerősítésével 3.597.250,- forint + Áfa (alapszakértői vélemény 14. oldal és a 68. számú szakértői vélemény 2. oldal utolsó bekezdés és 3. oldal 2. és 3. bekezdése).

4.)

A járdaépítés teljes egészében elmaradt, és a járdaépítéshez kapcsolódó földmunka sem készült el.

A járdaépítés költségeit a költségvetési kiírás 33., 34. sora tartalmazza. E tételekben földmunka költségelésére nem került sor. A járdaépítés elmaradt földmunkájának mennyisége 576 m³, a költségvetési kiírása 16. sorába beállított költségek alapján ez 1.226.880,- forint (2013. december 13. napi szakértői vélemény utolsó bekezdése).

5.)

A költségvetés 27. sorában szereplő SW Umweltechnik áteresztő áthelyezése a kapubejárókhoz nem valósult meg. Ennek költsége a költségvetési kiírás szerint 307.800,- forint. A felperes ehelyett megerősített mederszintet, meder-burkolóelemet és fedlapot épített be, ezzel a csatlakozó telkekre a bejárást biztosította. A költségvetési kiírás 30. tételsorában szereplő CKT jelű kavics beépítése teljes egészében elmaradt 28.500,- forint + Áfa értékben.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 5.331.044,- forint tőke, és ennek 2008. december 12. napjától a kifizetés napjáig terjedő Ptk. 301. §-a szerinti kamata, és perköltség megfizetésére.

A felperes módosított keresete szerint a felperes a vállalkozói díjakról kiállította a számlákat, amelyekből az alperes garanciális visszatartás jogcímén 9.274.894,- forintot és 800.000,- forintot nem fizetett meg a felperes számára. A felek vállalkozói szerződése akként rendelkezik, hogy a megrendelő a garanciális visszatartás helyett garanciális visszatartás

mértékének megfelelő bankgaranciát is elfogad a vállalkozótól, ha ezt a vállalkozó kéri. A felperes átadta az alperes számára 2008. december 12. napján kelt jótállási kötelezvényt, amelynek kedvezményezettje az alperes. Mivel az alperes a garanciális visszatartás összegét a kötelezvény ellenére nem fizette meg a felperesnek, ezért a felperes keresetével érvényesíti az alperessel szemben a még ki nem fizetett vállalkozói díjat.

Az alperes viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben. A módosított viszontkereset alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest összesen 9.873.045,- forint, és ennek 2008. december 10. napjától a kifizetés napjáig járó Ptk. 301/A. §-a alapján számított törvényes kamatainak megfizetésére. Kérte, hogy a bíróság a felperest marasztalja perköltségben.

Az alperes viszontkeresetét arra alapította, hogy a felek között létrejött vállalkozói szerződésben rögzített munkanemek közül a felperes a következőket nem végezte el:

1.)

Alperes álláspontja szerint az autóforduló nem Y fordulóként készült el a tervek szerint, és nem a tervezett réteggrenddel. Erre figyelemmel az igazságügyi szakértő 2013. december 13. napján előterjesztett szakértői véleményében foglaltak szerint az alperes 192.712,- forint + áfa (összesen: 231.254,- forint) vállalkozói díj levonására jogosult. Az alperes ezen igényét a Ptk. 306. § (1) bekezdés b.) pontja alapján árleszállításként érvényesíti.

2.)

Az alperes álláspontja szerint a csatlakozó utak deltáiból a tervektől eltérően mindössze 3x10 m² területű kőszórás valósult meg, amelyre figyelemmel az elmaradt munka értéke nettó: 2.874.396,- forint + áfa (összesen: 3.449.275,-).

Az alperes e viszontkereseti igényét a Ptk. 402. § (1) bekezdésére alapította vállalkozói díj visszafizetéseként, másodlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésére, jogalap nélküli gazdagodás visszafizetéseként követelte.

3.)

Az alperes a nem megfelelő aszfaltrétegek kivitelezésével összefüggően hibás teljesítésből eredő igényként 3.597.250,- forint + áfa (összesen: 4.316.700,- forint) megfizetésére kérte kötelezni a felperest a Ptk. 306. § (1) bekezdés b.) pontja alapján árleszállítási jog címén, másodlagosan a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján javítási költség megtérítése jogcímén.

4.)

A járdaépítéshez kapcsolódó földmunka elmaradása miatt kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest 1.226.880,- forint + áfa (összesen: 1.472.256,-) megfizetésére. E viszontkereseti kérelmét a Ptk. 402. § (1) bekezdésére alapítottan vállalkozói díj visszafizetésében, illetve a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján jogalap nélküli gazdagodásban jelölte meg.

5.)

Az alperes viszontkeresetében teljesen elmaradó tételként jelölte meg az SW áteresztő, kapubejáró, valamint CKT építés költségét. E körben viszontkereseti igénye 336.300,- forint + áfa (összesen: 403.560,-) megfizetésére irányult. E viszontkereseti kérelmét a Ptk. 402. § (1) bekezdésére, illetve a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapítottan terjesztette elő.

Az alperes a hibás teljesítésre vonatkozó kereseti kérelmével kapcsolatosan kifejtette, hogy kijavítást az aszfaltburkolat tekintetében nem kér, figyelemmel arra, hogy felperes a kijavítási kötelezettség teljesítését nem vállalta, azt visszautasítja, a hibákat nem ismeri el, illetőleg a kötelezettségének nem tud eleget tenni, ezért e körben igényét árleszállítás formájában érvényesítette. A kijavítási költség megtérítése iránti igényét pedig azzal indokolta, hogy a hibás teljesítés körülményei, illetve a kötelezett magatartása miatt alappal rendült meg az alperes bizalma abban, hogy a felperes kijavítást az ő méltányos érdekeinek sérelme nélkül, megfelelő határidőn belül el tudja végezni.

A felperesnek az alperes viszontkeresetére vonatkozó ellenkérelmében kifejtett álláspontja a következő volt:

Az autóforduló vonatkozásában álláspontja az volt, hogy az autóforduló megvalósult, az, hogy a tervektől eltérően történt, az az átalánydíjas szerződésre vonatkozó előírások miatt nem eredményezi azt, hogy az e kialakítással felmerülő költségkülönbséget az alperes visszaigényelhetné.

A csatlakozó utak deltáival összefüggésben a felperes hivatkozott arra, hogy három útbecsatlakozást kellett építeni a tervek szerint. A három becsatlakozás elkészült, Csákvári Zoltán műszaki ellenőr, akit a bíróság tanúként hallgatott meg, akként nyilatkozott, hogy azt kőszórással kellett kialakítani, amit a felperes el is végzett. A felperes hivatkozott arra, hogy az ajánlati dokumentáció műszaki leírása sem írta elő, hogy ugyanolyan rétegrenddel kellett volna építeni, mint az utat, illetve azt sem, hogy süllyesztett szegéllyel kellett volna megépíteni. Így a felperes, habár a tervtől eltérően, de megvalósította a csatlakozó utak deltáinak kivitelezését. Rögzítette azt, hogy a bírósági gyakorlat szerint átalánydíjas szerződésekben a munkának a tervtől részben eltérő tartalommal való elvégzése sem ad alapot a tételes elszámolásra. A bírói gyakorlat egységes abban, hogy csak a ténylegesen, teljes egészében elmaradt munkák vonatkozásában van lehetőség az átalánydíjból való levonásra, míg az egyes munkanemekben belül teljesített mennyiségi eltérés nem ad alapot az átalánydíj csökkentésére. Így az alperesi viszontkereset e vonatkozásban is megalapozatlan.

Az aszfalt alap-, és kopóréteg vastagságával kapcsolatban előterjesztett alperesi viszontkereset körében a felperes álláspontja szerint a szolgáltatás akkor szerződésszerű, ha alkalmas arra a célra, amelyre szánták, amelyre más azonos fajtájú szolgáltatásokat rendszerint alkalmaznak (Ptk. 277. §). E körben hivatkozott a szakértői vélemény megállapítására, miszerint a 0+111-0+998 kilométerszelvények között megépült út alapvetően terv szerint készült, és arra a célra, amelyre szánták, használhatók. A szakértő kiemelte azt is, hogy a szerződésnek vannak olyan részei, amelyek nem megfelelően valósultak meg, azonban magát a létesítményt teljes egészében az építető a teljesíti igazolások aláírásával átvette, az utólagosan meghatározott garanciális munkákat a felperes elvégezte.

A Ptk. 307. § (1) bekezdése szerint a jogosult a hiba felfedezése után, körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül köteles kifogását a kötelezettel közölni.

Az alperes a rétegvastagság vonatkozásában csak a perben közölte a felperessel a kifogását, azt sem az egy éves garanciális bejárás alatt, sem azt követően nem közölte a felperessel, így a felperes álláspontja szerint ezen igénye elévült.

A felperes nem vitatta, hogy a járdaépítés teljes egészében elmaradt, erre figyelemmel a keresetét a költségvetés 33. és 34. tételével le is szállította. Az alperes viszontkeresete ezen elmaradt járdaépítés földmunkáihoz kapcsolódik. Mivel a 33. és 34. tétel nem is tartalmazott külön tételként földmunkákat, ezért a felperes álláspontja szerint az alperes vállalkozói díj levonására ezen jogcímen nem jogosult.

A felperesi költségvetésben 27. tételként megjelölt esőáteresz és kapubejáró, valamint 30. tételként említett CKT vonatkozásában a felperes álláspontja az volt, hogy a szakértő megállapítása szerint a felperes 949 folyóméter, illetőleg 82 folyóméter mederburkoló-elemet és fedlapot épített, és ezek biztosították a telkekre való bejárást. Tehát a felperes e címen előterjesztett, viszontkeresete alaptalan, mivel a kapubejáróként használható elem megvalósult a felperesi kivitelezés során. A felperes nem vitatta, hogy a költségvetésben 30. tétel alatt szereplő CKT 28.500,- forint értékben nem készült el, azonban álláspontja szerint ezen tétel jogalap nélküli gazdagodás címen nem visszaigényelhető, mivel a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazására elsősorban akkor kerülhet sor, ha a felek között nincs szerződéses jogviszony.

A felperes keresete és az alperes viszontkeresete részben alapos.

A felek között a Ptk. 389. §-a szerint minősülő vállalkozási szerződés jött létre, amely alapján a felperes a szerződésben meghatározottak szerint a munkák elvégzésére, az alperes pedig a szolgáltatás átvételére és díjfizetésére volt köteles.

A felek között nem volt vitatott az a tény, hogy a vállalkozási szerződésben a felek általánydíjat kötöttek ki, és a vállalkozói díjban meghatározott 57.959.492,- forint vállalkozói díjból az alperes 10.074.894,- forintot garancia biztosítékként visszatartott.

Az sem volt vitatott a felek között, hogy a szerződés 3.4.) pontja alapján a felperes kérelmére az alperes a bankgaranciát is elfogadja, a garanciális visszatartás helyett.

A felperes az alperes viszontkeresetére tekintettel keresetét a járdaépítés el nem végzett munkálataira tekintettel (4.743.850,- forint) leszállította, és 5.331.044,- forint erejéig tartotta fenn.

A bíróságnak az eljárás során azt kellett vizsgálnia az alperes viszontkeresetére figyelemmel, hogy az alperes a hátralékos vállalkozói díjból mekkora összeg visszatartására jogosult.

A felek között létrejött vállalkozói szerződésben a felek a vállalkozói díjat általánydíjban határozták meg. Az állandó bírói gyakorlat szerint általánydíjas építési szerződés esetében a munkatervtől részben eltérő tartalommal való elvégzése esetén nem térhetnek át a felek a tételes elszámolásra. Az egyes munkanemeken belül teljesített mennyiségi eltérés nem ad alapot az általánydíj csökkentésére, az általánydíjból levonni csak a teljes egészében elmaradt munkarésszel kapcsolatos díjtételeket lehet (BDT.2005.1125, továbbá BH2011.13., XXXII. számú PED).

Annak megállapítása érdekében, hogy vannak-e olyan munkálatok, amelyek teljes egészében elmaradtak, illetőleg amelyeket a felperes hibásan teljesített, a bíróság igazságügyi szakértőt rendelt ki. A bíróság az igazságügyi szakértői véleményt - amelyet a szakértő három

alkalommal kiegészített - ítékezése alapjául teljes egészében elfogadta. A bíróság tanúként hallgatta meg Csákvári Zoltánt az építkezés műszaki ellenőret (11. sz. jegyzőkönyv), Tóth Jánost, az alperes volt törvényes képviselőjét, aki a vállalkozói szerződést és a teljesítési igazolásokat aláírta, Csíky Gábort, a bonyolító Csíky és Társa Kft. törvényes képviselőjét, Reichart Gyulát a felperes helyettes műszaki igazgatóját, és Sáfrán Józsefet a tervezőt.

1.)

A tervek szerint az úthoz kapcsolódóan egy Y autóforduló kialakítására vállalt a felperes kötelezettséget. A szakértő a vizsgálata során megállapította, hogy a 0+115 kilométerszelvényben, az út jobb oldalán, rövidebb oldalával az útra merőlegesen egy téglalap alakú járműfordulóként azonosítható területet alakítottak ki. Ennek mérete az elmúlt években a szélein benőtt növényzet miatt teljes pontossággal nem határozható meg, közelítőleg 96 m²-i területet tesz ki. Rétegfelépítése pedig 13 cm felső szórta, és 19 cm alsó szórta. A szakértő akként nyilatkozott, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján csak valószínűsíthető, hogy a tervezett kialakítású járműfordulót süllyesztett szegéllyel kellett volna megépíteni. Erre csak közvetett, a tervnek a megelőző útszakasz kialakítására vonatkozó adatokból lehet következtetni, mivel közvetlen adat sem a terven, sem a periratokban nem található. Rögzítette azt is, hogy a megépült, tervezettől eltérő kialakítású járműforduló tönkremenetele közel sem a süllyesztett szegély hiányából következett be, hanem mert használaton kívül van, a növényzet benövi, és ki van téve a rá-, illetve lemosódás hatásának is. (A 66. sorszám alatti szakértői vélemény 5. oldalának első-második bekezdése.)

E tétel vonatkozásában a bíróság álláspontja az volt, hogy bár a felperes a kivitelezés során a tervtől eltért, azonban egy olyan fordulót alakított ki, amely alkalmas arra, hogy egy tehergépjármű azon megforduljon.

A szakértő rögzítette azt is, hogy az autóforduló jelenlegi műszaki állapota nincs összefüggésben a kivitelezés hibás, vagy hiányos állapotával, hanem jelenlegi állapotát döntően az határozza meg, hogy az útszakasz nincs forgalomba helyezve, azon a szükséges karbantartási, fenntartási munkálatok elvégzésére nem került sor.

Erre figyelemmel a bíróság álláspontja szerint az alperes e tétel vonatkozásában sem hibás teljesítés jogcímén, nem tarthatott igényt árleszállításra (Ptk. 306. § (1) bekezdés b.) pont), sem a vállalkozói díj csökkentésére nem jogosult, mivel bár a tervtől a felperes eltért, de az autóforduló megvalósult.

2.)

A csatlakozó utak deltái körében a szakértői vélemény rögzítette azt, hogy a későbbi becsatlakozó utak deltáinak kiépítése a fordulóívek végéig csak részben történt meg. Az általános gyakorlat szerint ilyen esetekben a deltákat a saroklekerekítések végéig építik ki, a tervezett állapot kiépítésének költségét a saroklekerekítések végéig 2.874.396,- forint + áfa határozta. Ehhez képest rögzítette, hogy a megépült állapot kiépítésének értéke 74.181,- forint + áfa.

E tétel körében a bíróság értékelte azt, hogy az, hogy a becsatlakozó utak deltái milyen mélységben épültek ki, az átadás-átvételi eljárás során nyilvánvaló és jól látható körülmény volt. Az alperes ezt a vállalkozási szerződés szerződészerű teljesítésének elfogadta. Utóbb a bíróság e körben osztotta a felperes álláspontját, mely szerint átalánydíjas szerződésben a

munkának a tervtől részben eltérő tartalommal való elvégzése sem ad alapot a tételes elszámolásra, és csak a ténylegesen, teljes egészében elmaradt munkarészek vonatkozásában van lehetőség az átalánydíjból levonást végezni.

Nem vitásan az új csatlakozások esetében a teljes hosszában az útcsatlakozások nem készültek el, azonban azt, hogy a csatlakozó utak deltái rövidebb szakaszon készültek el, ez az átalánydíj csökkentésére alapot nem ad, különös figyelemmel arra, hogy az alperes a felperes ilyen módon történő teljesítését elfogadta.

3.)

Az aszfalt alapréteg, és az aszfalt kopóréteg vizsgálata körében a szakértő fúrásos mintavételt végzett. A mintavétel során megállapította azt, hogy az aszfalt kopó-, illetve kötőréteg vastagsága a mérettűrésként előírt 10%-nál nagyobb mértékben tér el a tervezettől (31. sorszám alatti szakértői vélemény 14. oldal).

A szakértői vélemény 1. számú kiegészítésében (51. sorszám alatt) a szakértő rögzítette azt is, hogy a megépült aszfaltburkolatú szakasz állapotának javítása annak érdekében, hogy a tervezett állapottal megegyezzen nyilvánvalóan már vagy nem lehetséges, vagy csak teljes burkolatcserével oldható meg. Rögzítette azt is, hogy a jelenlegi állapotból kiindulva, mind műszaki, mind gazdaságossági okból a meglévő aszfaltburkolat vastagságának növelésével elérhető a tervezett állapot. Ennek költségét a szakértő 3.597.250,- forint + Áfa összegben határozta meg (68. sorszám alatti szakértői vélemény kiegészítés).

E körben a bíróságnak a felperes ellenkérelmére tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy az alperes szavatossági igényét megfelelően érvényesítette-e, és a Ptk. 306. § (1) bekezdés b.) pontja alapján árleszállításra, másodlagosan pedig a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján kijavítási költség megtérítésére jogosult-e.

Az alperes a teljesítési igazolásokat 2008. november 04. napján, és 2008. december 10. napján adta ki, ezen a napon került sor a munkaterület bejárására, és az elvégzett építési munkák felmérésére. A garanciális bejárás 2009. október 21. napján történt.

Az Ácsa Mérnöki Iroda szakvéleménye 2011. július 27. napján készült, amely az aszfaltréteg vonatkozásában azt tartalmazza, hogy a 2011. május 31. napján vett aszfaltmag mintában a rétegvastagság megtalálható. Az aszfalt vizsgálatára azonban nem volt szükség, mivel azt a felek nem vitatták, egyébként megállapították azt, hogy a burkolat hullámentes, homogén felületi repedések nincsenek, egyenletes, szépen beállt burkolat. A közművezetékek szerelvényei a burkolathoz szintben megfelelően csatlakoznak (5. sorszám alatt.).

A felperes e tétel vonatkozásában ellenkérelmében akként nyilatkozott, hogy az alperes követelése elévült, azonban álláspontját annak jogalapja megjelölése nélkül terjesztette elő.

Az egyes nyomvonal jellegű építményszerkezetek kötelező alkalmassági idejéről rendelkező 12/1988. (XII.27.) ÉVM-IpM-KM-MÉM-KVM együttes rendelet melléklete II.1. Pontja szerint az utak kopórétegei tekintetében a kötelező alkalmassági idő 5 év. Az átadás-átvételi eljárás 2008. december 10. napján lezárult.

A Ptk. 308. § (1) bekezdése szerint a jogosult a teljesítés időpontjától számított 6 hónapos elévülési határidő alatt érvényesítheti szavatossági jogait. A dolog használhatóságának legkisebb időtartamát hatósági előírás, vagy kötelező műszaki előírás határozza meg (kötelezett alkalmassági idő), az igény érvényesítésére ez a határidő irányadó.

Kötelező alkalmassági idő tehát az aszfalt kopóréteg vonatkozásában 2013. december 10. napjáig tartott, tehát ezen időszakon belül érvényesíthet az alperes a felperessel szemben szavatossági igényt. Az alperes tehát igényt a kötelező alkalmassági időn belül bejelentette.

Az aszfaltréteg vastagságának megállapítása az egyszerű szemrevételezéssel nem lehetséges - rejtett hibának minősül - az az átadás-átvételi eljárás során megállapítható nem volt. Annak megállapítása, hogy a kopóréteg megfelelő vastagságú, mintavételre van szükség, mint ahogy ezt az 5. sorszám alatt becsatolt vélemény is tartalmazta. Ekkor azonban annak vizsgálatát nem végezték el, mivel a felek között az még vitatott nem volt.

A Ptk. 306. § (3) bekezdése értelmében abban az esetben, ha a kötelezett a dolog kijavítását megfelelő határidőre nem vállalja, vagy nem végzi el, a jogosult a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthatja, vagy mással kijavíttathatja.

A Ptk. 306. § (1) bekezdése a kijavítási költség megtérítését a szavatossági jogok között külön nem nevesíti, de a jogosult a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján az ilyen igényét, mint szavatossági jogként érvényesítheti. A kijavítási költség megfizetését a jogosult a Ptk. 306. § (3) bekezdése értelmében a kijavítás helyett akkor választhatja, ha a kötelezett a dolog kijavítását megfelelő határidőben nem vállalja, vagy nem végzi el. Mindezek mellett a kijavítási költségigény a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint akkor is érvényesíthető, ha a hibás teljesítés körülményei, illetőleg a kötelezett magatartása miatt a jogosultnak megalapozottan megrendül a bizalma abban, hogy a kötelezett a javítást az ő méltányos érdekeinek sérelme nélkül el tudja végezni. Ha a kötelezett magának a hibás teljesítésnek a tényét is vitatja, általában - külön felhívás hiányába is - azt jelenti, hogy a kijavítást, kicserélést sem vállalja. Nincs akadálya ezért annak, hogy a jogosult ilyen esetben a kötelezett előzetes felhívása nélkül is - második lépcsőbe tartozó szavatossági jogot érvényesítsen (1/2012. (VI.21.) PK vélemény).

Mínderre figyelemmel a bíróság megállapította azt, hogy az út kopórétegével kapcsolatos szavatossági igényét az alperes határidőben érvényesítette, és a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján igényt tarthat a kijavítás költségére, amelyet a szakértő 3.597.250,- forint + Áfa összegben határozott meg (4.316.700,- forint).

4.)

A járdaépítéshez kapcsolódó földmunka elmaradása körében a bíróság rögzíti, hogy a járdaépítéshez kapcsolódó költségeket a költségvetési kiírás 33-34. tétele tartalmazta. E körben a felperes keresetét teljes egészében leszállította. Az nem vitás, hogy a költségvetési kiírás 33-34. tétele külön nem tüntet fel a járdaépítéshez kapcsolódó földmunkát, a földmunkára vonatkozó költségeket a költségvetési kiírás 16. tétele tartalmazza. Azonban azt megállapítani, hogy a 16. tételbe beállított költségek tartalmazzák a járdaépítés földmunkájának a költségét is, kétséget kizáróan nem lehet. Mínderre figyelemmel a bíróság ezen okból az átalánydíjat nem csökkentette.

5.)

A szakértő megállapította, és a felperes sem vitatta azt, hogy a költségvetési kiírás 30. sorában szereplő tétel teljes egészében elmaradt, ennek költsége 28.500,- forint + áfa. Ugyancsak elmaradt az SW Umweltechnik átereszt elhelyezése, azonban a kivitelezés során a felperes egy megerősített mederszintet, mederburkoló-elemet épített be, és ezzel a csatlakozó telkekre a bejárást biztosította. E tétel vonatkozásában tehát a felperes a tervtől eltért, de a műszaki tartalom megvalósult, így az alperes a 28.500,- forint + Áfa összegű vállalkozó díjon felül további díjak visszatartására nem jogosult.

Minderre figyelemmel a bíróság a felperes számára ki nem fizetett 5.331.044,- forint vállalkozói díjból levonta az aszfaltréteg javítási költségét 4.316.700,- forint összegben, és a teljes egészében elmaradt CKT építés költségét 34.200,- forint összegben, így a felperest megillető vállalkozói díj összege 980.144,- forint.

A bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét, és az alperes viszontkeresetét elutasította.

A perköltség vonatkozásában:

A felperes keresete eredetileg 10.074.894,- forint vállalkozói díj megfizetésére vonatkozott, és a felperes előlegezett 604.494,- forint illetéket. Az alperes eredeti beszámítási kifogása 10.074.894,- forint megfizetésére, viszontkeresetet pedig 9.466.720,- forint megfizetésére irányult, és az alperes előlegezte a szakértői díjat 713.050,- forint összegben.

A felek pervesztességnek, illetve pernyertességének arányát a bíróság az eredeti kereseti kérelemhez, viszontkeresethez, illetőleg beszámítási kifogáshoz igazította. A bíróság rögzíti azt, hogy a felperes keresetleszállításával egyidőben szükségessé vált az alperes viszontkeresetének leszállítása, tehát azt a bíróság az alperes oldalán pervesztesség körében nem értékelte. Mivel a pervesztesség-pernyertesség aránya a felek között közel azonos, ezért a bíróság akként rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a maga költségét, és az előlegezett költségekre figyelemmel azok közötti különbséget a bíróság akként küszöböli ki, hogy a bíróság a felperest kötelezi alperes javára 54.278,- forint perköltség megfizetésére (Pp. 81. § (1) bekezdés).

A bíróság a felperest kötelezte a viszontkereseti illetéknek az állam javára történő megfizetésére a pervesztességéhez igazodó mértékben. (A kereseti kérelem és a marasztalási összeg különbözete. A fennmaradó viszontkereseti illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Budapest, 2014. év március hó 25. napján

dr. Ruff Edit
bíró

a kiadmány hitelül: